

Diu el seu DNI que té 54 anys, però jo asseguro que davant meu hi ha una dona que trenteja, de les que parlen amb el cor i no amb la gola. Rossa, ràpida, riallera, rumbosa, ROSA. **Tinc dies de tot. Quan em fico en una cosa, ho faig de cap a peus. M'agrada estar col.lapsada. Quan m'haig de quedar al despatx arreglant papers, ho porto fatal. Ara, el dia que tinc aquell aclapament de ser a tal lloc a les deu, a les onze a tal altre... això m'encanta, és el que em va.** Rosa Ma Bertran, alcaldessa de Creixell, avui porta pantalons i samarreta negres i ha dormit quatre hores. Ningú ho diria si no ho diguéssin les bosses de sota els ulls. Dir és un verb que defineix l'acció d'aquesta senyora. Cara, mans, mirada i silencis diuen. Dir és vestir les paraules amb una cinquena essència no verbal, que traspasa l'oïda amb més informació de la que sents. Molts parlen, però no diuen res. Ella diu: **m'agrada que em diguin alcalde, no alcaldessa. Als pobles, l'alcalde sempre ha estat la dona de l'alcalde.** Tota una declaració que ens fa pensar en els seus 54 anys. No admetre la flexió de gènere per descriure la realitat és admetre la seva pertinença a una generació en la qual les dones havien d'assumir ser ombra, braç i companya a l'antull de la mordassa masculina. **A la Generalitat i a la Diputació sempre estic demanant i no em puc queixar. El fet de ser dona, crec que m'ha ajudat. Tenim més habilitat per demanar coses i aconseguir-les. Això i els focalls de la discriminació positiva, que escombren al nostre "favor".**

Els favors del seu poble també els té. Encara recorda com sonava aquell "es una chica excelente, es una chica excelente..." quan, a les darreres eleccions, el seu partit (CIU) va treure sis regidors de nou. Pels carrers de Creixell, els rínxols de la Rosa Ma cargolaven la gent, convertint una victòria política en gairebé una processó mística. **El que més em va emocionar va ser, en arribar a casa, veure els meus pares (de vuitanta-un i vuitanta-cinc anys) plorant al balcó. Simplement per aquella imatge, vaig pensar que havia valgut la pena patir la duresa d'una campanya com aquella.** Ella també plora, però ho fa més aviat d'impotència i de ràbia. Besar la cara d'algú que et ven amistat condicional, estendre una mà neta a una mà que ofega i explota, dir gràcies a qui te les ha de donar, fer un somriure franc davant d'una ganyota postissa... Per això plorem tots. **La hipocresia, la intolerància, la incomprensió, l'engany i la submissió m'enfonsen.**

Fonda i humida, alhora que simpàtica, és la seva mirada quan es parla del Sr. Pujol, per ella quelcom més que la primera espasa de la Generalitat. **Sempre que li faig una presentació, dic: estimo molt el President i ja m'agradaria estar a la seva alçada... La meva relació amb ell és entranyable. Només amb la mirada que em fa, m'entendreu. No puc parlar d'ell sense emocionar-me.**

També mou els enagos dels sentits saber que cada matí, quan s'aixeca, la primera cosa que fa l'alcalde és anar a la cuina a preparar el cafè. Dreta i mig adormida s'arpenja a la finestra i mira el mar. La vista no

abasta els dos quilòmetres de platja però se sap que hi són. **És una de les poques platges que queden semiverges. S'hi pot veure més sorra que ciment. Fer una descripció de Creixell és fàcil. Tenim l'avantatge de ser un municipi amb mar, gaudint-lo des d'on som: un turonet amb clima sec. De dia, sentim olor de pi, i quan puja la marinada a la nit, de pi salat.**

Potser són les esquitxades de l'aigua salada o el seu plomatge que li permeten les volades més arran de terra, però la Rosa Ma connecta amb els endolls del poble sense l'ús de lladres. **La meua vida ha estat centrada en la lluita pel meu poble. Crec que sempre he lluitat igual pels meus fills que pels fills dels altres. Sóc una alcalde que el dia de la festa major faig el pa amb tomàquet pels músics. I si s'han de col.locar cadires, sóc la primera en posar-les. No ho faig jo sola, és clar. Tinc uns col.laboradors magnífics. Són col.laboradors i amics.**

Normalment, passejar per Creixell és envoltar-se de tres mil persones. Els caps de setmana en trobarem nou mil i, a l'estiu, buscarem espai entre trenta mil. **Això és el que s'hauria de regular. Tenim infraestructures per a tres mil veïns, quan en necessitem per a una població que es multiplica per deu.** Déu i els déus coneixen les raons d'aquesta gentada. Els que no som déus (tot i que aquí no costa gens sentir-se'n) també. **Jo porto l'àrea de turisme. Vaig a totes les fires perquè no poden pagar unes hostesses que s'ocupin d'un estand. Aquí, abans hi havia molts pagesos. Ara en queden tres o quatre que visquin del camp. En aquests moments vivim del turisme. D'estrangers en vénen molt pocs. Tenim, en canvi, un turisme català molt fidel.**

De dintre i de fora, tots, en sentir la flaire de sardines, aniran fins a les graelles. Les deu urbanitzacions del municipi aturaran el seu pols. De bicicletes de pedal mòbil n'estaran plens el porxos i la regada manual es canviarà per l'aspersió. Hi ha festa al poble. **No teníem cap plat típic. En un llibre antic vaig trobar una recepta marinera: els "esmaris". Es tracta d'un suquet per al peix. Vaig anar provant a casa la forma de preparar-lo i quan vaig tenir la fórmula, la vaig distribuir pels restaurants. El diumenge següent de Sant Pere fem el dia dels esmaris a la rambla de les Moreres. L'Ajuntament posa les sardines i els restaurants, el suquet.** Diuen que no hi ha salsa sense pa. La processó del pa beneït és una altre celebració que fa que els cossos es toquin. **També volem recuperar la tradició de l'assalt al castell, ja que tenim un castell molt bonic. Un altre punt de trobada serà el camp de golf que pot ser una realitat d'aquí a poc temps. Es regarà amb l'aigua de la depuradora, serà una manera d'aprofitar-la.**

A la nit, abans de somniar amb l'hotel que li cal al poble, la Rosa Ma tancarà la finestra que mira el mar i que el mar mira. Un far simbòlic enfocarà el missatge de la seva gent escrit a la sorra: "Amb tu, hem perdut la por de parlar amb l'alcalde".

Rosa M.ª Bertran Soler - Creixell - 1.400 hab. (el Tarragonès)